

Rammebeskrivelse

Sprogindsatsen i overgangen mellem børnehave og børnehaveklasse

Et fælles ståsted

Vi skal sammen sikre en sammenhængende sprogudvikling hos børn i overgangen mellem børnehave og børnehaveklasse. Det gør vi gennem en sammenhængende sprogpædagogisk praksis, der bygger videre på det, børnene kan og kender.

Børnenes sproglige kompetencer er en forudsætning for deres evne til at lege, for deres kognitive og emotionelle udvikling. Kommunikative og sproglige kompetencer er afgørende for, at børn kan opbygge stærke relationer, indgå i sociale samspil og leg.

Vi skal sikre:

- **Fælles forståelse af sprogpædagogisk indsats i overgangen**
Vi kobler os på hinandens faglighed i måden, vi arbejder med sprog på i overgangen.
- **Fokus og styrkelse af fællesskaber i den sprogpædagogiske indsats**
Gennem et koordineret samarbejde om sprogindsatsen skal vi styrke børns deltagelse i fællesskabet.
- **Sammenhæng mellem pædagogisk læreplan og læseplan**
Vi tager afsæt i de sammenhænge, der er for sprog i [Den styrkede pædagogiske læreplan i børnehaven](#), [SprogTrappen](#) og [Læseplanen for børnehaveklassen](#).

Mangfoldige læringsmiljøer

Vi skal skabe mangfoldige sproglige læringsmiljøer, der understøtter flere børn i lokale fællesskaber i overgangen mellem børnehave og børnehaveklasse. Det betyder, at vi skal møde børnene der, hvor de er, og give nuanceret sprogstøtte, som fremmer deres sprog og kommunikation gennem leg og samspil. Vi arbejder med sprog og kommunikation både implicit og eksplicit i børnenes hverdag.

Vi skal sammen:

- **Udvikle fælles sprogpædagogisk praksis**
Vi skal udvikle en fælles sprogpædagogisk praksis i overgangen. Det betyder, at vi arbejder med fælles metoder og materialer. Udvikling af praksis sker i professionelle læringsfællesskaber på tværs af børnehave og børnehaveklasse.
- **Identificere årsager og løsninger**
Vi skal være opmærksomme på både et- og flersproglige børns udfordringer i overgangen. Vi omsætter fælles indsatser i konkrete, anvendelige planer.

- **Evaluerer og følger op**

Vi evaluerer løbende vores sprogpædagogiske indsatser og børnenes progression i overgangen mellem børnehave og børnehaveklasse for at sikre, at vi når i mål og får justeret efter behov.

Systematisk overlevering med fokus på sprog

Sammenhæng og systematik er afgørende for at sikre en kontinuerlig og målrettet sprogudvikling hos børn i overgangen fra børnehave til børnehaveklasse. Derfor skal data fra sprogvurderinger og SprogTrappen deles i overgangen, fx når vi laver handleplaner om børn i fokuserede eller særlige indsatser.

- **Sprogvurdering 3-6 år** anvendes til at vurdere børns talesproglige og før-skriftlige kompetencer i børnehaven. Redskabet bruges også til at vurdere, om flersprogede børn har behov for tilbud om basisundervisning i dansk som andetsprog, når de starter i børnehaveklasse.
- **SprogTrappen** anvendes på gruppeniveau i overgangen. SprogTrappen anvendes på individniveau i børnehaven, når vi har opsporet børn, der befinder sig i en kommunikativ og sproglig udsat position. Udviklingszonerne i SprogTrappen udgør det fælles afsæt til en stærk sprogpædagogisk praksis i koblingen mellem børnehave og børnehaveklasse og skal bruges som fælles forståelsesramme for sprogindsatsen i overgangen.

I børnehaveklassen foretages en sprogvurdering. Data herfra skal anvendes og bruges til at kvalificere sprogarbejdet generelt i overgangen.

Samarbejdsaftalen i overgangen

Samarbejdsaftalen indeholder et afsnit, som beskriver samarbejdet omkring en sprogpædagogisk praksis mellem pædagogisk personale og ledelse i børnehaver og i børnehaveklasser.

Den indeholder en beskrivelse af:

- Samarbejdet om en fælles forståelse af sprogindsatsen og skaber sammenhæng mellem pædagogisk læreplan og læseplan.
- Styrkelse af fællesskaber igennem sprogindsatsen og udvikling af en fælles sprogpædagogisk praksis.
- Systematikken i overleveringer med fokus på sprog.
- Brug af data til kvalificering af sprogarbejdet i overgangen.

Mere viden

- [Den styrkede pædagogiske læreplan i børnehaven](#) beskriver bl.a. læreplanstemaet Kommunikation og sprog, der har fokus på fællesskaber, læringsmiljøer, interaktioner og rollemodeller.
- [Læseplanen for børnehaveklassen](#) beskriver bl.a. kompetenceområdet Sprog og dets 6 videns- og færdighedsområder. Samtale, fortælling, sproglig bevidsthed, skrivning, læsning samt it- og digitale medier.
- [Sprogtrappen](#) beskriver bl.a. udviklingszonerne formelt og funktionelt sprog og fungerer samtidig som sprogvurderingsværktøj. Ligger på Hjernen & Hjertet.
- [Sprogvurdering.dk](#) er Børne- og Undervisningsministeriets it-løsning i dagtilbud/børnehave og børnehaveklasse.